

Siden da er der sket meget, og i Socialdemokratiet synes vi, at den gode indsats, der er gjort, har givet meget fine resultater. Andelen af genanvendelse er steget markant, så vi allerede nu har passeret målsætningen i »HP 2000« om minimum 50 pct.s genanvendelse. På forbrændingsområdet ser det ud til, at vi når målet på de 25 pct., mens det halter lidt på deponeringsområdet, hvor vi stiler mod at komme ned på 21 pct. Der er dog allerede taget højde for noget af det med aftalen om stop for deponering af brændbart affald fra den 1. januar 1997. Denne aftale er et miljømæssigt syvmileskridt, vi som et af de første lande i verden har taget. Den skåner grundvandet og reducerer behovet for lossepladser, og den skal følges op ved at sikre en tilstrækkelig forbrændingskapacitet, som måske er et problem nogle steder lige nu.

Det er ret godt gjort, det, der er sket, og i forhold til andre lande er vi meget langt fremme i Danmark. Men at noget er godt, er ikke nødvendigvis et udtryk for, at det er godt nok. Vi skal videre, og de gode resultater, der er nået, giver os overskud til at koncentrere os om de vanskeligere problemer. Det er særlig dagrenovationen, der skal arbejdes med, og der er især to områder, vi skal koncentrere os om: begrænsning af affaldsmængden og minimering af deponeringerne. Da det jo er utopisk at forestille sig, at vi helt kan undgå affald – selv om det ville være det nemmeste for os alle sammen – må vi tage alle de midler i brug, vi kan, for at begrænse mængden og dermed miljøgenerne og omkostningerne mest muligt.

Både forbruger og producent må arbejde med, og vi har heldigvis flere muligheder. Vi må motivere virksomhederne til at indlægge affaldsstrategi i deres planlægning, så der i produktionen tages højde for affaldets mængde og beskaffenhed samt omkostningerne ved bortskaffelse og genanvendelse. Men det drejer sig ikke kun om virksomhedernes eget affald; det drejer sig også om det affald, deres produkter påfører samfundet efterfølgende. Der skal eventuelt kombineres med en tilbagetagningspligt, som i og for sig godt kan foregå ved frivillige aftaler, som det er sket på nogen områder. Men de har det som regel med at være styret af profit, og det kan vi ikke lade udviklingen begrænse af. Hvor det er nødvendigt, må Folketinget sætte kravene op.

Men tilbagetagningspligt behøver ikke kun at sigte på, at produkterne skal kunne genanvendes. Det er også en effektiv mulighed for at gen-

nemføre indsamling på de områder, hvor det ellers måske har været lidt vanskeligt.

De seneste år har vi fokuseret meget på, hvorledes vi kan skaffe os af med vores affald på en hensigtsmæssig måde. Dette fokus må flyttes, så de nye mål tager udgangspunkt i, hvorledes vi undgår at producere så meget affald. Mængden af emballage stiger og stiger. Da jeg havde tre hjemmeboende børn, fyldte vi vores affaldssæk helt op hver uge. Nu er børnene flyttet hjemmefra, vi har fået en tostrenget affaldsindsamling, og en del af køkkenaffaldet havner i hønsegården. Men alligevel fylder vi affaldssækkene op hver uge, og vi synes endda, at vi gør, hvad vi kan for at begrænse mængderne.

Mange varer er to- eller tredobbelt emballerede, og så bliver de minsandten solgt i sampak, og så kommer der endnu en gang emballage rundt om dem. Det vrimler også med reklamer, blade og kuponhæfter, og her er det ikke nok med den politisk bevidste forbrugers hjælp, selv om den også er nødvendig. Her må kravene vedrørende emballagemængde og beskaffenhed skærpes.

En afgift på emballage i lighed med f.eks. den eksisterende plastposeafgift vil begrænse forbruget, fordi den bliver et led i konkurrencen på priserne. En effektiv miljømærkning, der også beskriver emballagen, vil ligeledes være en god hjælp for forbrugeren. Affaldsafgifter vil også være med til at motivere virksomhederne til udvikling af renere teknologi, og differentierede afgifter vil sætte fokus på specielt uønskede produkter, idet det skadeligste affald får pålagt den højeste afgift. De borgerlige partier har tilkendegivet, at de ikke ønsker affaldsafgifter som styringsinstrument. Men vi må appellere til, at man skelner mellem fiskale afgifter og miljømæssige afgifter, og den debat har jo sådan set allerede været ført for lidt siden.

Øget miljøstyring kan sikre, at virksomhedernes affaldsproduktion bliver en integreret del af overvejelserne, når der skal udstedes miljøgodkendelser. På den måde kan vi sikre, at genanvendelige materialer ikke forurenes af problemstoffer. Vi kan på forhånd minimere en producents affaldsproblemer, og vi får hånd i hanke med udviklingen i erhvervslivet. Især erhvervslivets affald indeholder forurenende og uønskede stoffer, som vi må gøre en særlig indsats for at undgå i fremtiden.

For at øge virksomhedernes opmærksomhed og forhåbentlig øge anvendelsen af genbrugelige stoffer i produktionen er det derudover også